

Τίτλος Μαθήματος	Δίκαιο της Ενέργειας				
Κωδικός Μαθήματος	LLB392				
Τύπος μαθήματος	Επιλεγόμενο				
Επίπεδο	Πτυχίο (1ος Κύκλος)				
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	3 ^ο ή 4 ^ο έτος / 6 ^ο ή 8 ^ο εξάμηνο				
Όνομα Διδάσκοντα	Θα ανακοινωθεί				
ECTS	5	Διαλέξεις / εβδομάδα	1	Εργαστήρια / εβδομάδα	Δ/Υ
Στόχοι Μαθήματος	<p>Η ανάλυση και εμβάθυνση στους κανόνες δικαίου που διέπουν τις ενεργειακές δραστηριότητες σε εθνικό (κυρίως σε Κύπρο και Ελλάδα), ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, με έμφαση στους μηχανισμούς επίλυσης των διαφορών και τη σχετική νομολογία.</p>				
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ερμηνεύουν το διεθνές νομικό πλαίσιο του εμπορίου και των επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας. • Ερμηνεύουν το διεθνές και ευρωπαϊκό νομικό καθεστώς των ενεργειακών δραστηριοτήτων, με έμφαση στο πετρέλαιο και το φυσικό αέριο. • Διακρίνουν και αναλύουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αγοράς ενέργειας στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. • Εφαρμόζουν τους σχετικούς κανόνες δικαίου σε προβλήματα σχετικά με το εμπόριο και τις επενδύσεις στην ενέργεια τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. • Αναζητούν με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα τις αναγκαίες κάθε φορά λύσεις μέσα από τη νομολογία, εθνική, ευρωπαϊκή και διεθνή. • Επιλέγουν τον προσφορότερο κάθε φορά δικαιοδοτικό μηχανισμό επίλυσης της διαφοράς. 				
Προαπαιτούμενα	Δ/υ	Συναπαιτούμενα	Δ/υ		
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p><i>1^ο Μέρος: Τι είναι το Δίκαιο της Ενέργειας;</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Πηγές 2. Θεμελιώδεις νομικές έννοιες: από την αρχή της διαρκούς εθνικής κυριαρχίας στην αειφόρο ανάπτυξη 3. Κρατική αρμοδιότητα και ευθύνη <p><i>2^ο Μέρος: Το διεθνές νομικό πλαίσιο του εμπορίου και των επενδύσεων στον τομέα της ενέργειας</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Μηχανισμοί επίλυσης διαφορών 5. Διεθνείς κανόνες σχετικά με εμπόριο και επενδύσεις στην ενέργεια 6. Ασφάλεια, Περιβάλλον και Ανθρώπινα Δικαιώματα <p><i>3^ο Μέρος: Το διεθνές νομικό καθεστώς των ενεργειακών δραστηριοτήτων</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Πετρέλαιο και φυσικό αέριο I 8. Πετρέλαιο και φυσικό αέριο II 				

	<p>9. Πυρηνική ενέργεια 10. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας</p> <p><i>4^ο Μέρος: ΕΕ και ενέργεια</i> 11. Εξέλιξη αρμοδιότητας ΕΚ/ΕΕ στην ενέργεια 12. Γενικές αρχές οργάνωσης απελευθερωμένων αγορών ενέργειας</p> <p><i>5^ο Μέρος: Νοτιανατολική Μεσόγειος και ενέργεια</i> 13. Σχετικές διεθνείς συμβάσεις 14. Μηχανισμοί επίλυσης διαφορών</p> <p>Στο 1^ο μέρος εξετάζονται οι έννοιες και αρχές του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου που εφαρμόζονται στις δραστηριότητες σχετικά με την ενέργεια και τους φυσικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων των αρχών της διαρκούς εθνικής κυριαρχίας επί των φυσικών πόρων και της αειφόρου ανάπτυξης. Ερευνώνται, επίσης, ζητήματα ρύθμισης από το διεθνές δίκαιο ενεργειακών δραστηριοτήτων ιδιωτών, εφαρμογής του διεθνούς δικαίου της ευθύνης των κρατών και άσκησης κρατικής αρμοδιότητας στις εν λόγω δραστηριότητες. Δεδομένης, δε, της εμπλοκής του ιδιωτικού τομέα σε αυτές, μελετώνται η προστασία της άμεσης αλλοδαπής επένδυσης και η ευθύνη των κρατών από εθνικοποιήσεις (μέρος 2^ο). Ιδιαίτερη είναι η αναφορά σε αυτό το μέρος στη Συνθήκη για τον Χάρτη Ενέργειας, στο εμπόριο ενέργειας υπό τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, καθώς και σε θέματα ασφάλειας – όπως πειρατεία, στρατιωτικά μέτρα –, περιβάλλοντος και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το 3^ο μέρος ερευνά ειδικότερα το διεθνές νομικό καθεστώς ανά μορφή ενέργειας: πετρέλαιο, φυσικό αέριο, πυρηνική ενέργεια, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ακολουθώντας, αναλύονται η εξέλιξη της αρμοδιότητας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και οι γενικές αρχές οργάνωσης απελευθερωμένων αγορών στο πεδίο της ενέργειας, με ειδική αναφορά στην Ελλάδα και την Κύπρο και στον ρόλο του Ρυθμιστή και του Διαχειριστή Ενέργειας (4^ο μέρος). Αντικείμενο μελέτης του 5^ο μέρους αποτελούν οι διεθνείς συμβάσεις της Κύπρου, της Ελλάδας και άλλων χωρών της Νοτιανατολικής Μεσογείου στον τομέα του φυσικού αερίου.</p>
Μεθοδολογία Διδασκαλίας	Διδασκαλία στην τάξη.
Βιβλιογραφία	<p><u>Ελληνικά</u></p> <p>Θ. Φορτσάκης, Ν. Φαραντούρης, <i>Δίκαιο της Ενέργειας</i>, Νομική Βιβλιοθήκη (2016)</p> <p>Ν. Ε. Φαραντούρης (επιμ.), <i>Ενέργεια. Δίκαιο, Οικονομία & Πολιτική</i>, Νομική Βιβλιοθήκη, 2012 (978-960-272-985-4).</p> <p>M.M. Roggenkamp, C. Redgwell I. del Guayo and A. Ronne (eds.), <i>Energy Law in Europe: National, EU and International Regulation</i>, Oxford University Press, 2nd edition, 2007 (978-0199217199).</p> <p>Μ. Παπαντώνη, <i>Το Δίκαιο της Ενέργειας. Ευρωπαϊκή θεώρηση – ελληνική εφαρμογή</i>, Νομική Βιβλιοθήκη, 2003 (960-272-223-7).</p> <p>Θ. Φορτσάκης, <i>Δίκαιο της Ενέργειας</i>, Αντ. Ν. Σάκκουλας, 2009 (978-960-15-2192-3).</p> <p><i>International Energy Law Review</i> (978-0414026216)</p>

Αξιολόγηση	Εξετάσεις	70%	
	Εργασίες	20%	
	Παρουσία και συμμετοχή στην τάξη	10%	
		100%	
Γλώσσα	Ελληνικά		